

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2017
(OR. en)

11272/17

**Διοργανικός φάκελος:
2017/0158 (COD)**

UD 183
ENFOCUSTOM 175
EF 167
ECOFIN 649
JAI 694
COSI 166
COTER 74
RELEX 658
DROIPE 104
COPEN 239
CODEC 1251

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	13 Ιουλίου 2017
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2017) 375 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2017) 375 final.

σνημμ.: COM(2017) 375 final

Βρυξέλλες, 13.7.2017
COM(2017) 375 final

2017/0158 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών

{SWD(2017) 262 final}

{SWD(2017) 263 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού θεματολογίου για την ασφάλεια του 2015¹ και του σχεδίου δράσης του 2016 για την περαιτέρω ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας², η Επιτροπή εξήγγειλε την εκπόνηση νομοθετικής πρότασης για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο χαιρέτισαν το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια³ και το σχέδιο δράσης και ζήτησαν την περαιτέρω εντατικοποίηση των εργασιών⁴. Στις 15 Μαρτίου 2017 εκδόθηκε η οδηγία για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η οποία περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τις ποινικές κυρώσεις που πρέπει να επιβάλλονται σε άτομα ή οντότητες που παρέχουν υλική υποστήριξη για τρομοκρατικούς σκοπούς⁵.

Η πρόθεση εκπόνησης νομοθετικής πρότασης εξαγγέλθηκε επίσης στην κοινή ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο «Προς μια στρατηγική της ΕΕ για διεθνείς πολιτιστικές σχέσεις»⁶.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, η πρόταση αυτή θα πρέπει επίσης να εξεταστεί υπό το πρίσμα της δήλωσης των ηγετών της G20, της 8ης Ιουλίου 2017⁷, στην οποία επιβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους να εξαλείψουν τις εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένης της λεηλασίας και της αρχαιοκαπηλίας.

Ο κανονισμός και οι δράσεις που περιγράφονται κατωτέρω ανταποκρίνονται επίσης στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 30ής Απριλίου 2015 σχετικά με την καταστροφή τόπων πολιτισμικής σημασίας που διαπράττεται από το Ισλαμικό Κράτος (ISIS/Da'esh), στο οποίο ζητήθηκε, μεταξύ άλλων, η λήψη αποφασιστικής δράσης για τη διακοπή του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών και η εκπόνηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων κατάρτισης για δικαστές, αστυνομικούς και τελωνειακούς υπαλλήλους, δημόσιες αρχές και παράγοντες της αγοράς γενικότερα, καθώς και η ανάπτυξη εκστρατειών ευαισθητοποίησης προκειμένου να αποθαρρύνουν την αγορά και πώληση πολιτιστικών αγαθών που προέρχονται από παράνομο εμπόριο.

Το Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 12ης Φεβρουαρίου 2016, υπενθύμισε ότι είναι σημαντικό να ενισχυθεί επειγόντως η καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών

¹ COM(2015) 185 final της 28ης Απριλίου 2015.

² Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας [COM(2016) 50 final] της 2ας Φεβρουαρίου 2016.

³ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουλίου 2015 σχετικά με το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια (2015/2697 (RSP)).

⁴ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2015.

⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλασιού 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ΕΕ L 88 της 31.3.2017, σ. 6-21.

⁶ JOIN(2016) 29 final.

⁷ <https://www.g20.org/gipfeldokumente/G20-leaders-declaration.pdf>

αγαθών και κάλεσε την Επιτροπή να προτείνει σχετικά νομοθετικά μέτρα το συντομότερο δυνατό.

Στις 24 Μαρτίου 2017, με την απόφαση 2347 (2017)⁸, το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ζήτησε από τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, ιδίως όταν διεξάγονται στο πλαίσιο ένοπλων συγκρούσεων και από τρομοκρατικές ομάδες. Επιπλέον, τον Μάρτιο του 2017 οι υπουργοί Πολιτισμού της ομάδας G7 κάλεσαν όλα τα κράτη να απαγορεύσουν το εμπόριο λεηλατηθέντων πολιτιστικών αγαθών που διακινούνται διασυνοριακά, επισημαίνοντας παράλληλα τη σημασία της στενότερης συνεργασίας μεταξύ των διεθνών δικαστικών αρχών και αρχών επιβολής του νόμου⁹.

Στη Διακήρυξη της Ρώμης της 25ης Μαρτίου 2017, οι ηγέτες των 27 κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ επιβεβαίωσαν επίσης τη δέσμευσή τους για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και της πολιτιστικής πολυμορφίας. Η καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών θα αποτελέσει βασική ευρωπαϊκή δράση στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έτους πολιτιστικής κληρονομιάς 2018.

Η πρωτοβουλία αποσκοπεί στην πρόληψη της εισαγωγής και της αποθήκευσης στην ΕΕ πολιτιστικών αγαθών που έχουν εξαχθεί παράνομα από τρίτη χώρα και, συνεπώς, στη μείωση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, ιδίως των αρχαιολογικών αντικειμένων σε χώρες προέλευσης που πλήττονται από ένοπλες συγκρούσεις. Για τον σκοπό αυτό, προτείνεται: να διατυπωθεί κοινός ορισμός των πολιτιστικών αγαθών κατά την εισαγωγή· να διασφαλιστεί ότι οι εισαγωγείς επιδεικνύουν τη δέουσα επιμέλεια κατά την αγορά πολιτιστικών αγαθών από τρίτες χώρες· να προσδιοριστούν οι τυποποιημένες πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την πιστοποίηση της νομιμότητας των αγαθών· να προβλεφθεί η επιβολή αποτελεσματικών αποτρεπτικών μέτρων κατά της παράνομης διακίνησης· και να προωθηθεί η ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η πρόταση δεν συνδέεται με το REFIT.

- **Συνοχή με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Επί του παρόντος, δεν υφίστανται κοινοί κανόνες σχετικά με την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών από τρίτες χώρες, πλην του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1210/2003 του Συμβουλίου¹⁰, της 7ης Ιουλίου 2003, σχετικά με ορισμένους ειδικούς περιορισμούς στις οικονομικές και χρηματοδοτικές σχέσεις με το Ιράκ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 36/2012 του Συμβουλίου¹¹ σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία, οι οποίοι προβλέπουν την απαγόρευση του εμπορίου πολιτιστικών αγαθών με τις εν λόγω χώρες. Η πρωτοβουλία αποσκοπεί στη συμπλήρωση των δύο αυτών μέτρων και της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 116/2009¹²].

⁸ <http://unscr.com/en/resolutions/doc/2347>

⁹ http://www.beniculturali.it/mibac/multimedia/MiBAC/documents/1490881204940_DECLARATION-Dichiarazione.pdf

¹⁰ ΕΕ L 169 της 8.7.2003, σ. 6.

¹¹ ΕΕ L 16 της 19.1.2012, σ. 1.

¹² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 116/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών, ΕΕ L 39 της 10.2.2009, σ. 1.

- **Συνοχή με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρόταση κανονισμού συμπληρώνει το νομικό πλαίσιο της ΕΕ για το εμπόριο πολιτιστικών αγαθών, στο οποίο μέχρι στιγμής περιλαμβάνεται νομοθεσία μόνο σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών¹³ και την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους¹⁴. Σε ό,τι αφορά τις εισαγωγές, η νομοθεσία περιορίζεται στη λήψη περιοριστικών μέτρων σχετικά με το εμπόριο πολιτιστικών αγαθών από το Ιράκ και τη Συρία.

Η εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού θα συνοδευτεί από σειρά δράσεων της ΕΕ —που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη ή πρόκειται να δρομολογηθούν προσεχώς— για την αντιμετώπιση των παραγόντων που υποκινούν τόσο την προσφορά όσο και τη ζήτηση παράνομα διακινούμενων πολιτιστικών αγαθών, όπως το άνισο επίπεδο ετοιμότητας και εφαρμογής προτύπων δέουσας επιμέλειας στα κράτη μέλη και η περιορισμένη ικανότητα σε ορισμένες χώρες από τις οποίες ξεκινά η διακίνηση, ιδίως σε ασταθή περιβάλλοντα.

Η πάταξη της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών εντάσσεται στο πλαίσιο της δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Σε συνέχεια της απόφασης του Συμβουλίου «Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις» της 18ης Μαΐου 2017¹⁵, η ενισχυμένη επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου θα συνεχιστεί στο πλαίσιο του κύκλου πολιτικής της ΕΕ για το σοβαρό και το οργανωμένο έγκλημα για την περίοδο 2018-2021.

Μέσω ενός πιλοτικού έργου την περίοδο 2017-18, η ΕΕ θα συνεργαστεί με την Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για την Παιδεία, την Επιστήμη και τον Πολιτισμό (UNESCO) για τον σχεδιασμό **προγραμμάτων κατάρτισης σχετικά με την παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών για τις σχετικές επαγγελματικές ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών**. Στο πλαίσιο του ίδιου πιλοτικού έργου, θα προβλέπεται επίσης η χρηματοδότηση ολοκληρωμένης **μελέτης σχετικά με τις διαστάσεις του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών** με επίκεντρο, αφενός, τις οδούς διακίνησης, τον όγκο και τους τρόπους λειτουργίας της διακίνησης και, αφετέρου, τη χρήση νέων τεχνολογιών για την καταπολέμησή της.

Επιπλέον, με το **μέσο τεχνικής βοήθειας και ανταλλαγής πληροφοριών (TAIEX) της ΕΕ** παρέχονται δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων των αρχών επιβολής του νόμου. Τα τελευταία χρόνια έχουν διοργανωθεί διάφορα εργαστήρια για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών, όπως για παράδειγμα στην πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, την Τουρκία, το Κοσσυφοπέδιο, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και τη Σερβία. Η βοήθεια μέσω του TAIEX, που άλλοτε ήταν διαθέσιμη μόνο στις χώρες της Ευρωπαϊκής Γειτονίας, μπορεί πλέον να χορηγείται και σε άλλα μέρη του κόσμου.

Οι εμπειρογνώμονες σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς συμμετέχουν ολοένα και περισσότερο σε κοινές αποστολές **εκτίμησης των αναγκών μετά την καταστροφή (PDNA) και εκτίμησης της ανάκαμψης και της οικοδόμησης της ειρήνης (RPBA)** που

¹³ ΕΕ L 324 της 22.11.2012, σ. 1.

¹⁴ Οδηγία 2014/60/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 (αναδιατύπωση), ΕΕ L 159 της 28.5.2014, σ. 1–10.

¹⁵ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8654-2017-INIT/el/pdf>

διενεργούνται από την ΕΕ, τα Ηνωμένα Έθνη και την Παγκόσμια Τράπεζα με σκοπό την εκτίμηση των ζημιών και των κινδύνων για την πολιτισμική κληρονομιά, συμπεριλαμβανομένης της παράνομης διακίνησης.

Ο παρών κατάλογος πρωτοβουλιών δεν είναι εξαντλητικός. Στο προσεχές μέλλον θα θεσπιστούν πρόσθετα μέτρα με στόχο, αφενός, τη διευκόλυνση της εφαρμογής του προτεινόμενου κανονισμού και, αφετέρου, την υποστήριξη των στόχων του.

Η πρόταση συνάδει επίσης με άλλες πολιτικές της Ένωσης και συμβάλλει σε αυτές, ιδίως:

- στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την ασφάλεια¹⁶, το οποίο δίνει έμφαση στη σημασία της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος,
- στο σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, στο οποίο απαριθμούνται διάφορες πρωτοβουλίες πολιτικής και νομοθετικές πρωτοβουλίες (συμπεριλαμβανομένης της παρούσας πρότασης) που πρέπει να αναληφθούν στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης στον συγκεκριμένο τομέα και
- στην οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η οποία περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τις ποινικές κυρώσεις που πρέπει να επιβάλλονται σε άτομα ή οντότητες που παρέχουν υλική υποστήριξη για τρομοκρατικούς σκοπούς.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η ΕΕ έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για την εμπορική πολιτική και την τελωνειακή νομοθεσία, όπως η θέσπιση μέτρων τελωνειακών ελέγχων κατά την εισαγωγή, δυνάμει των άρθρων 3 και 207 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Το άρθρο 207 της ΣΛΕΕ εξουσιοδοτεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας μέσω κανονισμών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, να θεσπίζουν τα μέτρα για τον καθορισμό του πλαισίου εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής. Αυτό, για παράδειγμα, ισχύει στην περίπτωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 116/2009 σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών, ο οποίος εκδόθηκε βάσει του άρθρου 207 της ΣΛΕΕ.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Άνευ αντικειμένου

• Αναλογικότητα

Η προτιμώμενη επιλογή πολιτικής συνδυάζει κανονιστικές και μη κανονιστικές επιλογές πολιτικής. Το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου κανονιστικού μέτρου καλύπτει ευρεία τυπολογία πολιτιστικών αγαθών, χωρίς να παρακωλύει το νόμιμο εμπόριο, χάρη στη θέσπιση ελάχιστου ορίου παλαιότητας 250 ετών για τα εν λόγω αγαθά. Το εν λόγω όριο παλαιότητας

¹⁶ COM(2015) 185 final.

αποτελεί μια ισόρροπη προσέγγιση που συνάδει με τους ισχύοντες σε άλλες περιοχές δικαιοδοσίας κανόνες και θα συμβάλει στη διασφάλιση μιας συνεκτικής προσέγγισης σε διεθνές επίπεδο. Επιπλέον, το επίπεδο ελέγχου πριν από την είσοδο στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης διαφοροποιείται βάσει του εκτιμώμενου κινδύνου ληλασίας για ορισμένες κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών, όπως τα αρχαιολογικά ευρήματα ή τα τμήματα μνημείων.

Βλ. παραπομπή στο σκεπτικό της αναλογικότητας στην έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων, ιδίως τα τμήματα 7.3.5 και 7.4.4.

- **Επιλογή του νομικού μέσου**

Ο κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου αποτελεί το ενδεδειγμένο νομικό μέσο εν προκειμένω, σύμφωνα με το άρθρο 207 της ΣΛΕΕ, που αποτελεί τη νομική βάση της παρούσας πρότασης.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας ισχύουσας νομοθεσίας**

Επί του παρόντος, δεν υπάρχει ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ που να καλύπτει την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών. Συνεπώς, η παρούσα πρόταση δεν σχετίζεται με εκ των υστέρων αξιολογήσεις ή ελέγχους καταλληλότητας.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η Επιτροπή διεξήγαγε τις ακόλουθες διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη:

1. Ανοικτή δημόσια διαβούλευση¹⁷ στον εξυπηρετητή Ευγορα, η οποία παρέμεινε ανοικτή για τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών από τις 23 Οκτωβρίου 2016 έως τις 23 Ιανουαρίου 2017. Το σχετικό ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε με γνώμονα την καταγραφή των απόψεων και των σκέψεων των εξής κατηγοριών ενδιαφερόμενων μερών: πολίτες, επιχειρήσεις, επαγγελματικές ενώσεις και εκπρόσωποι συμφερόντων, ΜΚΟ και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, δημόσιες αρχές. Το ερωτηματολόγιο επικεντρώθηκε στο ζήτημα της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, στις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν όσον αφορά την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών με στόχο την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και στις επιπτώσεις και τις παραμέτρους της ενδεχόμενης λήψης νομοθετικών μέτρων. Η Επιτροπή έλαβε συνολικά 305 απαντήσεις.

Παρά την ένθερμη υποστήριξη των ενδιαφερόμενων μερών για τη θέσπιση ενωσιακών τελωνειακών κανόνων κατά την εισαγωγή, οι απόψεις εμφανίζονται περισσότερο διχασμένες ως προς το κατά πόσον τα μέτρα αυτά θα συμβάλουν στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με τις επιχειρήσεις να τάσσονται ως επί το πλείστον υπέρ της άποψης ότι δεν θα συμβάλουν. Η δυσκολία καθορισμού της νόμιμης προέλευσης των αγαθών θεωρείται αδυναμία του υφιστάμενου συστήματος. Η σπανιότητα, η ιστορική/εκπαιδευτική αξία, η ηλικία και η προέλευση των πολιτιστικών αγαθών από περιοχές που πλήττονται από συγκρούσεις θεωρείται ότι αποτελούν τα κύρια κριτήρια για τον

¹⁷ Για τη συνοπτική έκθεση της διαβούλευσης, βλέπε: https://ec.europa.eu/info/consultations_el

προσδιορισμό των αγαθών που θα πρέπει να υπόκεινται σε μέτρα. Οι επιχειρήσεις φαίνεται να προκρίνουν την ανάληψη δράσης πρωτίστως από τις χώρες εξαγωγής για την προστασία της κληρονομιάς τους (με τη συνδρομή της ΕΕ), ενώ οι δημόσιες αρχές και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών τάσσονται σθεναρά υπέρ της θέσπισης ενωσιακής νομοθεσίας για την ενίσχυση της εξουσίας των τελωνειακών αρχών ώστε να αποτρέπουν την είσοδο παράνομων πολιτιστικών αγαθών στην ΕΕ.

Αναφορικά με τις απαιτήσεις τεκμηρίωσης για την απόδειξη της νόμιμης προέλευσης, οι επιχειρήσεις φαίνεται να τάσσονται ως επί το πλείστον υπέρ μιας μορφής αυτοπιστοποίησης (ένορκη βεβαίωση), σε αντίθεση με τις δημόσιες αρχές που προκρίνουν την επιλογή των πιστοποιητικών εξαγωγής (στην πραγματικότητα, από τις γραπτές παρατηρήσεις προκύπτει ότι θα προτιμούσαν την έκδοση αδειών εισαγωγής με βάση τα πιστοποιητικά εξαγωγής).

2. Η Επιτροπή διοργάνωσε επίσης τρεις συνεδριάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων για τα τελωνειακά θέματα που σχετίζονται με πολιτιστικά αγαθά (η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους των τελωνειακών και πολιτιστικών αρχών των κρατών μελών), στο πλαίσιο των οποίων παρουσιάστηκε η πρωτοβουλία και ακολούθησε διεξοδική ανταλλαγή απόψεων και συζήτηση σχετικά με τις διάφορες προκλήσεις και τους στόχους. Παράλληλα, οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών κλήθηκαν να υποβάλουν εγγράφως τις δηλώσεις θέσεων τους σχετικά με τις διάφορες επιλογές, κάλεσμα στο οποίο ανταποκρίθηκαν αρκετοί εξ αυτών. Παρότι όλα τα κράτη μέλη συμφωνούν ότι θα πρέπει να αναληφθεί δράση κατά την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών, παρατηρείται διάσταση απόψεων όσον αφορά την επιλογή συγκεκριμένων μέτρων. Μεγάλος αριθμός κρατών μελών τάχθηκε υπέρ της έκδοσης αδειών εισαγωγής για περιορισμένο αριθμό κατηγοριών πολιτιστικών αγαθών, ήτοι για αυτά που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο στο σύγχρονο γεωπολιτικό περιβάλλον.

3. Πραγματοποιήθηκε επίσης έρευνα μεταξύ των τελωνειακών και πολιτιστικών αρχών των κρατών μελών αναφορικά με τις πιθανές ή αναμενόμενες επιπτώσεις των διάφορων κανονιστικών επιλογών σε επίπεδο διοίκησης (κόστος ή άλλη επιβάρυνση).

Από τις 16 απαντήσεις που ελήφθησαν, οι 12 παρείχαν ελλιπή στοιχεία σχετικά με τον χρόνο που θα απαιτούνταν για τη διεκπεραίωση των διατυπώσεων αναφορικά με τις κανονιστικές επιλογές πολιτικής. Τα περισσότερα κράτη μέλη δεν ήταν σε θέση να παρέχουν καμία εκτίμηση, αναφέροντας ότι κάτι τέτοιο δεν επιτρέπεται από τη δομή του υφιστάμενου συστήματός τους και τις σχετικές διαδικασίες. Τα αποτελέσματα (παρέκταση των απαντήσεων με χρήση του τυποποιημένου μοντέλου κόστους) ήταν σε μεγάλο βαθμό ασαφή, καθώς οι εκτιμήσεις που παρασχέθηκαν κάλυπταν μόνο ορισμένες επιλογές πολιτικής ενώ άλλες όχι.

4. Επιπλέον, διενεργήθηκε έρευνα από εξωτερικό ανάδοχο στο πλαίσιο της μελέτης με τίτλο «Fighting illicit trafficking in cultural goods: analysis of customs issues in the EU» (Καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών: ανάλυση των τελωνειακών ζητημάτων στην ΕΕ)¹⁸. Εστάλησαν λεπτομερή ερωτηματολόγια σε επιχειρήσεις, ενώσεις, δημόσιες αρχές και διεθνείς οργανισμούς. Τα συμπεράσματα της έρευνας, όπως περιλαμβάνονται στη μελέτη, χρησιμοποιήθηκαν στην έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων, ιδίως εκείνα που σχετίζονται με την εμπειρία εφαρμογής του κανονισμού της ΕΕ σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών και των δύο κανονισμών για την επιβολή κυρώσεων στο Ιράκ και τη Συρία.

¹⁸ Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί.

• Εκτίμηση επιπτώσεων

Διενεργήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων¹⁹ και η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέδωσε αρχικά αρνητική γνώμη²⁰ και, στη συνέχεια, θετική γνώμη²¹ κατά την εκ νέου υποβολή, μετά την αναθεώρηση του ορισμού του προβλήματος και των καθορισθέντων στόχων, καθώς και την παροχή σαφέστερης και πιο δομημένης παρουσίασης και περιεχομένου των υπό εξέταση επιλογών πολιτικής.

Οι επιλογές που προκρίθηκαν για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν είναι συμβατές και θα μπορούσαν να αποτρέψουν την εισαγωγή και την αποθήκευση στην ΕΕ πολιτιστικών αγαθών που έχουν εξαχθεί παράνομα από τρίτη χώρα και, συνεπώς, να συμβάλουν στη μείωση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, ιδίως σε χώρες προέλευσης που πλήττονται από ένοπλες συγκρούσεις. Ο βασικός αυτός στόχος αναμένεται να επιτευχθεί χωρίς τη δημιουργία περιττών διοικητικών επιβαρύνσεων. Ειδικότερα, ο στόχος αυτός θα μπορούσε να επιτευχθεί με τους ακόλουθους τρόπους:

1. ευαισθητοποίηση των δυνητικών αγοραστών, ιδίως των τουριστών και των ταξιδιωτών, καθώς και των τελωνειακών αρχών και άλλων αρχών επιβολής του νόμου·

2. θέσπιση κανονισμού ο οποίος θα προβλέπει μέτρα τελωνειακών ελέγχων που θα εφαρμόζονται στα πολιτιστικά αγαθά που αποτελούν αντικείμενο διασάφησης για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή υπαγωγή σε άλλα ειδικά τελωνειακά καθεστάτα (όπως η υπαγωγή σε ελεύθερη ζώνη), πλην των αγαθών υπό διαμετακόμιση. Οι έλεγχοι αφορούν πολιτιστικά αγαθά, όπως αυτά ορίζονται στη σύμβαση του Διεθνούς Ινστιτούτου για την Ενοποίηση του Ιδιωτικού Δικαίου (UNIDROIT) του 1995 για τα κλαπέντα ή παρανόμως εξαχθέντα πολιτιστικά αγαθά, με ελάχιστο όριο παλαιότητας 250 ετών. Τα πρόσωπα που επιθυμούν να εισαγάγουν τα εν λόγω πολιτιστικά αγαθά στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης πρέπει να προσκομίσουν τα ακόλουθα έγγραφα προκειμένου να αποδείξουν τη νόμιμη προέλευσή τους, ήτοι τη νομιμότητα της εξαγωγής από τη χώρα προέλευσης:

— για αρχαιολογικά αντικείμενα, τμήματα μνημείων προερχόμενα από τον διαμελισμό τους και σπάνια χειρόγραφα και αρχέτυπα, τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα πρέπει να υποβάλουν αίτηση για τη χορήγηση άδειας εισαγωγής στην αρμόδια αρχή που έχει οριστεί για τον σκοπό αυτό από το κράτος μέλος εισόδου, με την παροχή αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τη νόμιμη εξαγωγή των αγαθών από τη χώρα προέλευσης·

— για όλα τα λοιπά πολιτιστικά αγαθά, τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα πρέπει να υποβάλουν στις τελωνειακές αρχές υπογεγραμμένη δήλωση (ένορκη βεβαίωση) με την οποία βεβαιώνεται ότι τα αγαθά εξήχθησαν νόμιμα από τη χώρα προέλευσης, η οποία θα συνοδεύεται από τυποποιημένο έγγραφο ταυτότητας αντικειμένου βάσει του προτύπου Object ID, όπου θα περιέχεται λεπτομερής περιγραφή του αντικειμένου. Οι τελωνειακές αρχές καταχωρίζουν και τηρούν αντίγραφο των εν λόγω εγγράφων.

Οι προκρινόμενες επιλογές πολιτικής αναμένεται να επιτύχουν τον βασικό στόχο που αναφέρεται ανωτέρω, καθώς και διάφορους ειδικούς στόχους ως εξής:

¹⁹ Βλέπε: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

²⁰ Βλέπε: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

²¹ Βλέπε: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

Με την επιλογή του ορισμού για τα πολιτιστικά αγαθά που δίνεται στη σύμβαση UNIDROIT του 1995, σε συνδυασμό με την καθιέρωση ελάχιστου ορίου παλαιότητας 250 ετών, η επιλογή πολιτικής θεσπίζει κοινό ορισμό των πολιτιστικών αγαθών στο πλαίσιο της εισαγωγής, ο οποίος είναι αναλογικός προς την απαιτούμενη προστασία (ευρεία τυπολογία αγαθών) χωρίς να παρακωλύεται το νόμιμο εμπόριο. Η απαίτηση παροχής πληροφοριών σχετικά με το πολιτιστικό αγαθό και την προέλευσή του, είτε μέσω της υποβολής αίτησης για τη χορήγηση άδειας εισαγωγής είτε μέσω της συμπλήρωσης τυποποιημένου εντύπου ταυτότητας αντικειμένου βάσει του προτύπου Object ID, διασφαλίζει ότι οι αγοραστές και οι εισαγωγείς στην ΕΕ επιδεικνύουν επιμέλεια σχετικά με τη νομιμότητα των πολιτιστικών αγαθών που εισέρχονται στην ΕΕ. Παράλληλα, η θέσπιση απαιτήσεων προσκόμισης τυποποιημένων εγγράφων κατά την εισαγωγή αναφορικά με την ταυτότητα των πολιτιστικών αγαθών που εισέρχονται στην ΕΕ διευκολύνει σημαντικά τους τελωνειακούς ελέγχους. Η πρόβλεψη για την επιβολή κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβιάσεων (που θα θεσπίζονται από τα κράτη μέλη) συμβάλλει στην εφαρμογή πιο αποτελεσματικών αποτρεπτικών μέτρων για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών.

Η προκρινόμενη επιλογή πολιτικής συνάδει πλήρως με τη διαπιστωθείσα ανάγκη για ισχυρή απάντηση στον αυξημένο κίνδυνο που διατρέχουν ορισμένες κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών που είναι, από τη φύση τους, άμεσα εκτεθειμένες στον κίνδυνο απώλειας ή διασκορπισμού, ήτοι η αρχαιολογική κληρονομιά. Όπως αποδεικνύεται, πρόκειται επίσης για τα ίδια ακριβώς πολιτιστικά αγαθά που βρίσκονται στο στόχαστρο τρομοκρατών και άλλων αντιμαχόμενων φατριών για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους. Από πλευράς κόστους συμμόρφωσης, η κατάρτιση αίτησης για τη χορήγηση άδειας εισαγωγής για τα εν λόγω αγαθά ενδέχεται να συνεπάγεται ορισμένες δαπάνες, οι οποίες όμως αφορούν ένα πολύ μικρό μέρος²² μόνο των εισαγωγών πολιτιστικών αγαθών.

Η παρούσα επιλογή αναμένεται να είναι αναλογική προς τους στόχους που τέθηκαν, καθώς ρυθμίζει τις απαιτήσεις πιστοποίησης εισαγωγής σύμφωνα με τους σχετικούς κινδύνους και μπορεί να προσαρμόζεται εύκολα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και τα μεταβαλλόμενα χαρακτηριστικά της παράνομης διακίνησης.

Τέλος, η διοργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης των δυνητικών αγοραστών, καθώς και των τελωνειακών αρχών και λοιπών αρχών επιβολής του νόμου θα προωθήσει την ενεργό συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στη μείωση της παράνομης διακίνησης.

• **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Τα προβλεπόμενα μέτρα θα έχουν πιθανότατα επιπτώσεις στα ακόλουθα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στα κάτωθι άρθρα του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ («ΧΘΔΕΕ»):

- επιχειρηματική ελευθερία (άρθρο 16 του ΧΘΔΕΕ)· και
- δικαίωμα ιδιοκτησίας (άρθρο 17 του ΧΘΔΕΕ).

²² Λόγω της έλλειψης λεπτομερών διακρίσεων στην τελωνειακή ονοματολογία για τα πολιτιστικά αγαθά, τα διαθέσιμα στατιστικά και, κατ' επέκταση, ποσοτικά δεδομένα είναι περιορισμένα και δεν διαθέτουν τον επιθυμητό βαθμό ακρίβειας. Το κεφάλαιο 97 του εναρμονισμένου συστήματος που καλύπτει τα «αντικείμενα τέχνης, συλλογών ή αρχαιοτήτων» δεν περιέχει επαρκείς υποδιαίρεσεις ώστε να είναι δυνατή η συλλογή εμπορικών δεδομένων για συγκεκριμένες κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών. Ως εκ τούτου, η εκτίμηση που διενεργήθηκε είναι κυρίως ποιοτική.

Σε περίπτωση που υπάρχουν υπόνοιες ψευδών δηλώσεων σε σχέση με τα πολιτιστικά αγαθά, οι αρχές δύνανται να αποφασίσουν να δεσμεύσουν προσωρινά τα αγαθά, ενέργεια που θίγει το δικαίωμα ιδιοκτησίας και την επιχειρηματική ελευθερία.

Στο άρθρο 52 του ΧΘΔΕΕ διευκρινίζεται ότι κάθε περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζονται πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο και να σέβεται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών, να ανταποκρίνεται σε στόχους γενικού ενδιαφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση και να τηρεί την αρχή της αναλογικότητας.

Με τα μέτρα αυτά επιτυγχάνεται λεπτή ισορροπία μεταξύ των σχετικών δικαιωμάτων και των έννομων συμφερόντων της κοινωνίας μέσω της υιοθέτησης μιας προσέγγισης που είναι μεν αποδοτική (επιτυγχάνει τον στόχο), αλλά θίγει όσο το δυνατόν λιγότερο τα δικαιώματα.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει σημαντικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Στην Επιτροπή θα ανατεθεί η εξουσία να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των ειδικών εντύπων που θα χρησιμοποιούνται (π.χ. έντυπα αδειών, έντυπα αιτήσεων, κείμενο ένορκης βεβαίωσης κ.λπ.) και των σχετικών διαδικαστικών λεπτομερειών.

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί την εκτέλεση του νομικού μέσου και των διατάξεων εφαρμογής του σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη. Η διαρκής και συστηματική παρακολούθηση θα επιτρέπει να διαπιστώνεται αν η πρόταση πολιτικής εφαρμόζεται κατά τον αναμενόμενο τρόπο και να αντιμετωπίζονται εγκαίρως τυχόν προβλήματα εφαρμογής.

Η συλλογή πραγματικών στοιχείων από τα κράτη μέλη θα χρησιμεύσει ως βάση για τη μελλοντική αξιολόγηση του κανονισμού και θα γίνεται με βάση τους ακόλουθους δείκτες παρακολούθησης:

— στατιστικά στοιχεία που υποβάλλονται στην Επιτροπή για τις καταχωρισμένες δηλώσεις εισαγωγέα·

— έλεγχοι που διενεργούνται σε περιπτώσεις κατά τις οποίες έχει υποβληθεί δήλωση εισαγωγέα και υπάρχουν αμφιβολίες ως προς την ακρίβειά της·

— αριθμός των αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας εισαγωγής που υποβλήθηκαν και των αντίστοιχων αιτήσεων που απορρίφθηκαν·

— συναφή στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις εμπορικές ροές πολιτιστικών αγαθών (π.χ. χώρες από τις οποίες αποστέλλονται κυρίως πολιτιστικά αγαθά στην ΕΕ)·

— αριθμός περιπτώσεων δέσμευσης πολιτιστικών αγαθών για περαιτέρω έλεγχο, συμπεριλαμβανομένης της πραγματογνωμοσύνης· και

— κυρώσεις που θεσπίζουν και επιβάλλουν τα κράτη μέλη.

Η μελλοντική θέσπιση²³ κατάλληλων υποδιαίρεσεων στην τελωνειακή ονοματολογία θα επιτρέπει, αφενός, την παρακολούθηση των εμπορικών ροών με μεγαλύτερη ακρίβεια και, αφετέρου, τη συλλογή πιο ειδικών στατιστικών στοιχείων σχετικά με τον αριθμό και το είδος των πολιτιστικών αγαθών που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

Η Επιτροπή θα καταρτίζει έκθεση αξιολόγησης με βάση τις παρεχόμενες πληροφορίες από τα κράτη μέλη, την οποία θα υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τρία έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού και στη συνέχεια ανά πενταετία. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης του κανονισμού, θα πρέπει να αξιολογείται ο βαθμός στον οποίο έχουν επιτευχθεί οι στόχοι του. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης μπορούν να κοινοποιούνται σε άλλα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα υπό μορφή έκθεσης.

Η αποτελεσματικότητα των μη νομοθετικών συνοδευτικών πρωτοβουλιών θα αξιολογείται μέσω της εκ των υστέρων αξιολόγησης των εκστρατειών ευαισθητοποίησης και των δραστηριοτήτων κατάρτισης.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το άρθρο 1 καθορίζει το αντικείμενο του κανονισμού και το πεδίο εφαρμογής του.

Στο άρθρο 2 παρέχονται διάφοροι ορισμοί που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του κανονισμού.

Το άρθρο 3 θέτει την αρχή βάσει της οποίας η είσοδος πολιτιστικών αγαθών στο τελωνειακό καθεστώς της Ένωσης επιτρέπεται μόνο εφόσον έχει εκδοθεί σχετική άδεια εισαγωγής ή έχει υποβληθεί δήλωση εισαγωγέα. Η είσοδος πολιτιστικών αγαθών μπορεί να εξακολουθεί να γίνεται σε προσωρινή βάση για σκοπούς εκθέσεων ή ακαδημαϊκής και επιστημονικής έρευνας ή σε περιπτώσεις όπου απαιτείται προσωρινό καταφύγιο για την προστασία τους από την καταστροφή και την απώλεια, όταν η χώρα προέλευσης πλήττεται από ένοπλες συγκρούσεις ή φυσικές καταστροφές.

Το άρθρο 4 ορίζει τις περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται η έκδοση άδειας εισαγωγής, το πρόσωπο που πρέπει να υποβάλει τη σχετική αίτηση, τους όρους και τις λεπτομέρειες, καθώς και την αρχή του κράτους μέλους από την οποία πρέπει να χορηγηθεί. Προκειμένου να αποτρέπεται τυχόν καταστρατήγηση, όταν η χώρα εξαγωγής δεν είναι η χώρα στην οποία ανακαλύφθηκε ή δημιουργήθηκε το αντικείμενο («χώρα καταγωγής»), γίνεται διάκριση αναλόγως του αν η χώρα εξαγωγής είναι ή όχι υπογράφον κράτος της σύμβασης της UNESCO του 1970. Όταν πρόκειται για υπογράφουσα χώρα, η οποία είναι επομένως προσηλωμένη στην καταπολέμηση την παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, ο αιτών πρέπει να αποδεικνύει τη νόμιμη εξαγωγή από την εν λόγω χώρα· σε αντίθετη περίπτωση, ο αιτών πρέπει να αποδεικνύει τη νόμιμη εξαγωγή από τη χώρα καταγωγής.

Στο άρθρο 5 προβλέπονται, αφενός, οι περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται δήλωση εισαγωγέα και, αφετέρου, το τυποποιημένο έγγραφο στο οποίο περιγράφονται τα αγαθά. Το

²³ Αρχικά, σε επίπεδο δασμολογικής ονοματολογίας της ΕΕ με τη δημιουργία κατάλληλων υποδιαίρεσεων TARIC (Ολοκληρωμένο Δασμολόγιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) για τους σκοπούς της εφαρμογής των τελωνειακών μέτρων της ΕΕ και κατόπιν σε διεθνές επίπεδο, από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων ο οποίος έχει εκφράσει ρητά την πρόθεσή του να τροποποιήσει το κεφάλαιο 97 του εναρμονισμένου συστήματος και να συμπεριλάβει περισσότερες υποδιαίρεσεις.

τυποποιημένο έγγραφο ταυτότητας αντικειμένου θα βασίζεται στο Object ID, ένα διεθνές πρότυπο για την περιγραφή πολιτιστικών αγαθών. Η εφαρμογή του εν λόγω προτύπου προωθείται από τις κυριότερες αρχές επιβολής του νόμου, μουσεία, οργανώσεις πολιτιστικής κληρονομιάς, οργανώσεις εμπορίου και εκτίμησης έργων τέχνης και ασφαλιστικές εταιρείες. Έχει επίσης εγκριθεί από την UNESCO ως το διεθνές πρότυπο για την καταγραφή ελάχιστων δεδομένων σχετικά με τα κινητά πολιτιστικά αγαθά. Το πρότυπο Object ID είναι γνωστό και χρησιμοποιείται από πολλά κράτη μέλη για την καταλογράφηση αντικειμένων σε ψηφιακές βάσεις δεδομένων από τις οικείες ειδικές αστυνομικές μονάδες, ως μέσο ταχείας κοινοποίησης πληροφοριών και καθορισμού ελάχιστων απαιτήσεων πληροφοριών για τα μουσεία. Παρόμοια διάκριση γίνεται, όπως στο άρθρο 4, μεταξύ των χωρών εξαγωγής που είναι υπογράφοντα κράτη της σύμβασης της UNESCO του 1970 και εκείνων που δεν είναι υπογράφοντα κράτη.

Το άρθρο 6 αναφέρεται στις ενέργειες ελέγχου και επαλήθευσης από τις τελωνειακές αρχές.

Το άρθρο 7 προβλέπει την περιοδική δημοσίευση από την Επιτροπή των καταλόγων των αρμόδιων τελωνείων που ορίζουν τα κράτη μέλη για τους σκοπούς του κανονισμού. Η δημοσίευση αυτή θεωρείται απαραίτητη για την ενημέρωση των οικονομικών φορέων.

Στο άρθρο 8 προβλέπεται η περίπτωση ενδεχόμενης δέσμευσης πολιτιστικών αγαθών από τις τελωνειακές αρχές, επειδή δεν δύναται να αποδειχθεί ότι τα εν λόγω πολιτιστικά αγαθά εξήχθησαν νόμιμα από τη χώρα καταγωγής.

Το άρθρο 9 καλεί τα κράτη μέλη να οργανώσουν τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών τους και προβλέπει τη μελλοντική ανάπτυξη μιας ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για τη διευκόλυνση της αποθήκευσης και της ανταλλαγής πληροφοριών, ιδίως αναφορικά με τις δηλώσεις εισαγωγέα και τις άδειες εισαγωγής που έχουν εκδοθεί.

Το άρθρο 10 επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προβλέπουν κυρώσεις για τις παραβιάσεις του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με την εσωτερική έννομη τάξη τους.

Το άρθρο 11 καλεί τα κράτη μέλη να οργανώσουν κατάλληλες δραστηριότητες κατάρτισης που θα απευθύνονται στις αρχές που έχουν ορίσει για την εφαρμογή του κανονισμού, καθώς και εκστρατείες ευαισθητοποίησης με στόχο την ενημέρωση των δυνητικών αγοραστών σχετικά με το νομικό πλαίσιο και την αποθάρρυνσή τους από την αγορά πολιτιστικών αγαθών αγνώστου προέλευσης από τρίτες χώρες.

Στο άρθρο 12 προβλέπεται η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων από την Επιτροπή. Η εν λόγω εξουσιοδότηση θα επιτρέπει στην Επιτροπή να προσαρμόζει, εάν είναι απαραίτητο, το κατώτατο όριο παλαιότητας ή τις κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών για τα οποία απαιτείται άδεια εισαγωγής (για λόγους μεταβολών των περιστάσεων και βάσει της κτηθείσας πείρας). Δεδομένου ότι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων έχει εκφράσει ρητά την πρόθεσή του να προσθέσει στο μέλλον περισσότερες υποδιαίρεσεις στο κεφάλαιο 97 του εναρμονισμένου συστήματος (ΕΣ) (στο οποίο κατατάσσονται τα πολιτιστικά αγαθά στη συντριπτική τους πλειονότητα για δασμολογικούς και στατιστικούς σκοπούς), η Επιτροπή πρέπει να είναι σε θέση να επικαιροποιεί ανάλογα τους σχετικούς δασμολογικούς κωδικούς στο παράρτημα του κανονισμού.

Το άρθρο 13 προβλέπει τον ορισμό της επιτροπής η οποία θα επικουρεί την Επιτροπή για την εφαρμογή του κανονισμού. Για λόγους συνοχής και αποτελεσματικότητας, κρίνεται σκόπιμο να οριστεί για τον σκοπό αυτό η επιτροπή που επικουρεί ήδη την Επιτροπή στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 116/2009 σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών.

Το άρθρο 14 αφορά την υποβολή εκθέσεων και την αξιολόγηση. Η Επιτροπή θα συλλέγει σε περιοδική βάση από τα κράτη μέλη πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή και την εκτέλεση του κανονισμού, βάσει διαφόρων δεικτών. Θα αποστέλλονται κατάλληλα ερωτηματολόγια στα κράτη μέλη για τη συγκέντρωση του ίδιου είδους πληροφοριών, βάσει των οποίων η Επιτροπή θα καταρτίζει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η πρώτη έκθεση θα υποβληθεί τρία έτη μετά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Το άρθρο 15 προβλέπει την έναρξη ισχύος του κανονισμού.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**σχετικά με την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με βάση τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2016 σχετικά με την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας²⁴ και την οδηγία για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας²⁵, θα πρέπει να θεσπιστούν κοινοί κανόνες συναλλαγών με τις τρίτες χώρες προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική προστασία έναντι της απώλειας πολιτιστικών αγαθών, η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας και η πρόληψη της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας μέσω της πώλησης λεηλατηθέντων πολιτιστικών αγαθών σε αγοραστές εντός της Ένωσης.
- (2) Η πολιτιστική κληρονομιά συγκαταλέγεται μεταξύ των βασικών στοιχείων του πολιτισμού, εμπλουτίζει τον πολιτιστικό βίο όλων των λαών και, συνεπώς, θα πρέπει να προστατεύεται από την παράνομη ιδιοποίηση και τη λεηλασία. Ως εκ τούτου, η Ένωση θα πρέπει να απαγορεύει την είσοδο στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης πολιτιστικών αγαθών τα οποία έχουν εξαχθεί παράνομα από τρίτες χώρες.
- (3) Δεδομένων των διαφορετικών κανόνων που ισχύουν στα κράτη μέλη σχετικά με την είσοδο πολιτιστικών αγαθών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, θα πρέπει να

²⁴ COM(2016) 50 final.

²⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλακίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ΕΕ L 88 της 31.3.2017, σ. 6-21.

προβλεφθούν μέτρα, με στόχο ιδίως την εξασφάλιση ομοιόμορφου ελέγχου των εισαγωγών πολιτιστικών αγαθών κατά την είσοδό τους.

- (4) Οι κοινοί κανόνες θα πρέπει να καλύπτουν την τελωνειακή μεταχείριση των μη ενωσιακών πολιτιστικών αγαθών που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, ήτοι τόσο τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία όσο και την υπαγωγή τους σε ειδικό τελωνειακό καθεστώς εκτός της διαμετακόμισης.
- (5) Λαμβανομένων υπόψη των γνωστών δυνατοτήτων που παρέχουν οι ελεύθερες ζώνες (γνωστές και ως «ελεύθεροι λιμένες») για σκοπούς αποθήκευσης πολιτιστικών αγαθών, το πεδίο εφαρμογής των μέτρων ελέγχου που πρέπει να θεσπιστούν θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν ευρύτερο ως προς τα τελωνειακά καθεστώτα που καλύπτει. Τα εν λόγω μέτρα ελέγχου δεν θα πρέπει, συνεπώς, να αφορούν μόνο τα αγαθά που τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία, αλλά και τα αγαθά που έχουν υπαχθεί σε ειδικό τελωνειακό καθεστώς. Ωστόσο, το ευρύ αυτό πεδίο εφαρμογής δεν θα πρέπει να αντιβαίνει προς την αρχή της ελευθερίας διαμετακόμισης των εμπορευμάτων ούτε να υπερβαίνει τον στόχο της αποτροπής της εισόδου παράνομα εξαχθέντων πολιτιστικών αγαθών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Ως εκ τούτου, μολονότι περιλαμβάνουν ειδικά τελωνειακά καθεστώτα στα οποία μπορεί να υπαχθούν τα αγαθά που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, τα μέτρα ελέγχου θα πρέπει να αποκλείουν τη διαμετακόμιση.
- (6) Στο πλαίσιο του κανονισμού θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν ορισμοί βάσει των αντίστοιχων ορισμών που χρησιμοποιούνται, αφενός, στη σύμβαση της UNESCO σχετικά με τα μέτρα για την απαγόρευση και παρεμπόδιση της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβίβασης κυριότητας των πολιτιστικών αγαθών που υπεγράφη στο Παρίσι στις 14 Νοεμβρίου 1970 και, αφετέρου, στη σύμβαση UNIDROIT για τα κλαπέντα ή παρανόμως εξαχθέντα πολιτιστικά αγαθά που υπεγράφη στη Ρώμη στις 24 Ιουνίου 1995, στις οποίες σημαντικός αριθμός κρατών μελών είναι συμβαλλόμενα μέρη, λαμβανομένης δε υπόψη της εξοικείωσης πολλών τρίτων χωρών και των περισσότερων κρατών μελών με τις διατάξεις τους.
- (7) Η νομιμότητα των εξαγωγών θα πρέπει να εξετάζεται βάσει των οικείων νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων της χώρας στην οποία ανακαλύφθηκαν ή δημιουργήθηκαν τα πολιτιστικά αγαθά («χώρα καταγωγής»). Προκειμένου να αποτρέπεται τυχόν καταστρατήγηση, κατά την είσοδο των πολιτιστικών αγαθών στην Ένωση από άλλη τρίτη χώρα, το πρόσωπο που επιθυμεί να τα εισαγάγει στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης θα πρέπει να αποδεικνύει ότι τα εν λόγω αγαθά εξήχθησαν νόμιμα από τη χώρα αυτή, όταν η συγκεκριμένη τρίτη χώρα είναι υπογράφον κράτος της σύμβασης της UNESCO του 1970 και, επομένως, χώρα προσηλωμένη στην καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών. Στις άλλες περιπτώσεις, το πρόσωπο θα πρέπει να αποδεικνύει τη νόμιμη εξαγωγή από τη χώρα καταγωγής.
- (8) Προκειμένου να μην παρακωλύεται δυσανάλογα το εμπόριο αγαθών διαμέσου των εξωτερικών συνόρων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στα αγαθά που πληρούν ένα συγκεκριμένο όριο παλαιότητας. Προς τον σκοπό αυτό, κρίνεται σκόπιμο να καθοριστεί κατώτατο όριο παλαιότητας 250 ετών για όλες τις κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών. Το εν λόγω κατώτατο όριο παλαιότητας θα διασφαλίσει την επικέντρωση των μέτρων που προβλέπει ο παρών κανονισμός στα πολιτιστικά αγαθά που είναι πιθανότερο να αποτελέσουν στόχο λεηλασιών σε περιοχές συγκρούσεων,

χωρίς να αποκλείονται άλλα αγαθά των οποίων ο έλεγχος είναι απαραίτητος για τη διασφάλιση της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

- (9) Η παράνομη διακίνηση λεηλατηθέντων τεχνουργημάτων και αρχαιολογικών αντικειμένων προσδιορίστηκε ως πιθανή πηγή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στο πλαίσιο της υπερεθνικής εκτίμησης των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που επηρεάζουν την εσωτερική αγορά²⁶.
- (10) Δεδομένου ότι ορισμένες κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών, ήτοι τα αρχαιολογικά αντικείμενα, τα στοιχεία που αποτελούν τμήμα μνημείων, τα σπάνια χειρόγραφα και τα αρχέτυπα, είναι ιδιαίτερα ευάλωτες σε λεηλασίες και καταστροφές, φαίνεται αναγκαίο να προβλεφθεί ένα σύστημα αυξημένου ελέγχου πριν από την εισοδό τους στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Ένα τέτοιο σύστημα θα πρέπει να επιβάλλει επίδειξη άδειας η οποία εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εισόδου πριν από τη θέση των εν λόγω αγαθών σε ελεύθερη κυκλοφορία ή την υπαγωγή τους σε ειδικό τελωνειακό καθεστώς εκτός της διαμετακόμισης. Τα πρόσωπα που επιθυμούν να λάβουν αυτή την άδεια θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν τη νόμιμη εξαγωγή από τη χώρα καταγωγής με βάση τα κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα και αποδεικτικά στοιχεία, ιδίως πιστοποιητικά ή άδειες εξαγωγής που έχουν εκδοθεί από την τρίτη χώρα εξαγωγής, τίτλους κυριότητας, τιμολόγια, συμβάσεις πώλησης, ασφαλιστήρια έγγραφα, δικαιολογητικά μεταφοράς και πραγματογνωμοσύνες. Με βάση την υποβολή αιτήσεων που περιέχουν πλήρεις και ακριβείς πληροφορίες, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να αποφασίζουν αν θα εκδώσουν τη σχετική άδεια χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.
- (11) Για τις άλλες κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών, τα άτομα που επιθυμούν την εισαγωγή τους στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης θα πρέπει, με την υποβολή σχετικής δήλωσης, να βεβαιώνουν και να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τη νόμιμη εξαγωγή τους από την τρίτη χώρα, καθώς και να παρέχουν επαρκείς πληροφορίες για τα αγαθά που πρέπει να ταυτοποιηθούν από τις τελωνειακές αρχές. Προς διευκόλυνση της διαδικασίας και για λόγους ασφάλειας δικαίου, η παροχή των πληροφοριών σχετικά με τα πολιτιστικά αγαθά θα πρέπει να γίνεται με τη χρήση τυποποιημένου εγγράφου. Για την περιγραφή των πολιτιστικών αγαθών θα πρέπει να χρησιμοποιείται το πρότυπο ταυτότητας αντικειμένου Object ID, το οποίο συνιστάται από την UNESCO. Οι τελωνειακές αρχές θα πρέπει να καταχωρίζουν την είσοδο των εν λόγω πολιτιστικών αγαθών, να φυλάσσουν τα πρωτότυπα και να παρέχουν αντίγραφο των σχετικών εγγράφων στον διασαφιστή, προκειμένου να διασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητα των αγαθών μετά την είσοδό τους στην εσωτερική αγορά.
- (12) Για την προσωρινή εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών για σκοπούς εκπαιδευτικής, επιστημονικής ή ακαδημαϊκής έρευνας δεν θα πρέπει να απαιτείται η επίδειξη άδειας ή δήλωσης.
- (13) Η αποθήκευση πολιτιστικών αγαθών από χώρες που πλήττονται από ένοπλες συγκρούσεις ή φυσικές καταστροφές θα πρέπει επίσης να επιτρέπεται χωρίς να απαιτείται η επίδειξη άδειας ή δήλωσης ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η διαφύλαξή τους.

²⁶

Ανακοίνωση της Επιτροπής COM(2017) 340.

- (14) Προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η πείρα που αποκομίζεται από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και οι μεταβαλλόμενες γεωπολιτικές και λοιπές συνθήκες που θέτουν σε κίνδυνο τα πολιτιστικά αγαθά και, παράλληλα, να μην παρακωλύονται δυσανάλογα οι συναλλαγές με τρίτες χώρες, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις τροποποιήσεις του κριτηρίου του κατώτατου ορίου παλαιότητας για τις διάφορες κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών. Η εν λόγω εξουσιοδότηση θα πρέπει επίσης να επιτρέπει στην Επιτροπή να επικαιροποιεί το παράρτημα λόγω τροποποιήσεων της συνδυασμένης ονοματολογίας. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου της 13ης Απριλίου 2016²⁷. Ειδικότερα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ισότιμη συμμετοχή στην εκπόνηση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα ταυτόχρονα με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την εκπόνηση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (15) Για να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή για τη θέσπιση ειδικών ρυθμίσεων σχετικά με την προσωρινή εισαγωγή και αποθήκευση πολιτιστικών αγαθών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, τα υποδείγματα των αιτήσεων και εντύπων για τη χορήγηση άδειας εισαγωγής, καθώς και των δηλώσεων εισαγωγέα και των σχετικών συνοδευτικών εγγράφων, καθώς και περαιτέρω διαδικαστικούς κανόνες σχετικά με την υποβολή και τη διεκπεραίωσή τους. Θα πρέπει επίσης να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή ώστε να προβαίνει σε ρυθμίσεις για τη δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για την αποθήκευση και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁸.
- (16) Επιπλέον, θα πρέπει να συλλέγονται συναφείς πληροφορίες σχετικά με τις εμπορικές ροές πολιτιστικών αγαθών με στόχο τη στήριξη της αποτελεσματικής εφαρμογής του κανονισμού και τη δημιουργία κατάλληλης βάσης για τη μελλοντική αξιολόγησή του. Η αποτελεσματική παρακολούθηση των εμπορικών ροών πολιτιστικών αγαθών δεν μπορεί να γίνεται μόνο με βάση την αξία ή το βάρος τους, λόγω των μεγάλων διακυμάνσεων που μπορούν να παρουσιάζουν οι δύο αυτές μονάδες μέτρησης. Είναι, συνεπώς, απαραίτητη η συλλογή πληροφοριών σχετικά με τον αριθμό των ειδών που έχουν διασαφιστεί. Δεδομένου ότι στη συνδυασμένη ονοματολογία δεν ορίζεται συμπληρωματική μονάδα μέτρησης για τα πολιτιστικά αγαθά, είναι αναγκαίο να απαιτείται η δήλωση του αριθμού των ειδών.

²⁷ EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

²⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (17) Η στρατηγική της ΕΕ και το σχέδιο δράσης για τη διαχείριση τελωνειακών κινδύνων²⁹ αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στην ενίσχυση των ικανοτήτων των τελωνειακών αρχών για τη γρηγορότερη αντιμετώπιση των κινδύνων στον τομέα των πολιτιστικών αγαθών. Θα πρέπει να χρησιμοποιείται το κοινό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013 και να ανταλλάσσονται πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους μεταξύ των τελωνειακών αρχών.
- (18) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού και να κοινοποιούν τις εν λόγω κυρώσεις στην Επιτροπή.
- (19) Θα πρέπει να προβλεφθεί επαρκής χρόνος για τη θέσπιση από την Επιτροπή των κανόνων εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ιδίως όσον αφορά τα κατάλληλα έντυπα που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την υποβολή αίτησης για χορήγηση άδειας εισαγωγής ή για την κατάρτιση των δηλώσεων εισαγωγέα. Συνεπώς, η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να αναβληθεί.
- (20) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (21) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που κατοχυρώνονται στο άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και αποτυπώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως στον τίτλο II,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους όρους και τη διαδικασία για την είσοδο πολιτιστικών αγαθών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στα πολιτιστικά αγαθά που βρίσκονται υπό διαμετακόμιση μέσω του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

²⁹ COM(2014) 0527 final: Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ και το σχέδιο δράσης για τη διαχείριση τελωνειακών κινδύνων.

α) «πολιτιστικά αγαθά»: κάθε αγαθό που έχει σημασία για την αρχαιολογία, την προϊστορία, την ιστορία, τη λογοτεχνία, την τέχνη ή την επιστήμη και το οποίο ανήκει στις κατηγορίες που περιλαμβάνονται στον πίνακα του παραρτήματος και πληροί το κατώτατο όριο παλαιότητας που ορίζεται σε αυτόν·

β) «χώρα καταγωγής»: η χώρα στο σημερινό έδαφος της οποίας δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν τα πολιτιστικά αγαθά·

γ) «χώρα εξαγωγής»: η τελευταία χώρα στην οποία τηρούνταν μόνιμα τα πολιτιστικά αγαθά σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της εν λόγω χώρας πριν από την αποστολή τους στην Ένωση·

δ) «μόνιμα»: για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός μηνός και για σκοπούς άλλους από την προσωρινή χρήση, τη διαμετακόμιση, την εξαγωγή ή την αποστολή·

ε) «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία»: το τελωνειακό καθεστώς που αναφέρεται στο άρθρο 201 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013·

στ) «υπαγωγή σε ειδικό καθεστώς εκτός της διαμετακόμισης»: η υπαγωγή των αγαθών σε ένα από τα ειδικά τελωνειακά καθεστώτα που αναφέρονται στο άρθρο 210 στοιχεία β), γ) ή δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013·

ζ) «κάτοχος των αγαθών»: το πρόσωπο που αναφέρεται στο άρθρο 5 σημείο 34) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013·

η) «διασαφιστής»: το πρόσωπο που αναφέρεται στο άρθρο 5 σημείο 15) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 12, όσον αφορά την τροποποίηση της δεύτερης στήλης του πίνακα στο παράρτημα λόγω τροποποιήσεων της συνδυασμένης ονοματολογίας, καθώς και για την τροποποίηση του κατώτατου ορίου παλαιότητας που αναφέρεται στην τρίτη στήλη του πίνακα στο παράρτημα βάσει της κτηθείσας πείρας από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 3

Πολιτιστικά αγαθά που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης

1. Η θέση πολιτιστικών αγαθών σε ελεύθερη κυκλοφορία και η υπαγωγή πολιτιστικών αγαθών σε ειδικό καθεστώς εκτός της διαμετακόμισης επιτρέπονται μόνο με την επίδειξη άδειας εισαγωγής η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 4 ή δήλωσης εισαγωγέα η οποία καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 5.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται:

α) στην προσωρινή εισαγωγή, κατά την έννοια του άρθρου 250 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, πολιτιστικών αγαθών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης για σκοπούς εκπαιδευτικής, επιστημονικής και ακαδημαϊκής έρευνας·

β) στην αποθήκευση, κατά την έννοια του άρθρου 237 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, πολιτιστικών αγαθών με ρητό σκοπό τη διασφάλιση της διαφύλαξής τους από ή υπό την εποπτεία δημόσιας αρχής.

3. Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει, με εκτελεστικές πράξεις, τις ειδικές ρυθμίσεις για την προσωρινή εισαγωγή ή την αποθήκευση πολιτιστικών αγαθών που αναφέρονται στην

παράγραφο 2. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 13.

4. Η παράγραφος 1 δεν θίγει την ισχύ άλλων μέτρων που θεσπίζει η Ένωση σύμφωνα με το άρθρο 215 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 4

Άδεια εισαγωγής

1. Για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία και την υπαγωγή σε ειδικό καθεστώς εκτός της διαμετακόμισης στην Ένωση των πολιτιστικών αγαθών που αναφέρονται στα στοιχεία γ), δ) και η) του παραρτήματος απαιτείται η επίδειξη άδειας εισαγωγής στις τελωνειακές αρχές.

2. Ο κάτοχος των αγαθών υποβάλλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας εισαγωγής στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εισόδου. Η αίτηση συνοδεύεται από κάθε σχετικό δικαιολογητικό έγγραφο και στοιχείο που αποδεικνύει ότι τα εν λόγω πολιτιστικά αγαθά έχουν εξαχθεί από τη χώρα καταγωγής σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις. Ωστόσο, όταν η χώρα εξαγωγής είναι συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης της UNESCO σχετικά με τα μέτρα για την απαγόρευση και παρεμπόδιση της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβίβασης κυριότητας των πολιτιστικών αγαθών που υπεγράφη στο Παρίσι στις 14 Νοεμβρίου 1970 («σύμβαση της UNESCO του 1970»), η αίτηση συνοδεύεται από κάθε σχετικό δικαιολογητικό έγγραφο και στοιχείο που αποδεικνύει ότι τα πολιτιστικά αγαθά έχουν εξαχθεί από την εν λόγω χώρα σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

3. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εισόδου επαληθεύει ότι η αίτηση είναι πλήρης και ζητά από τον αιτούντα τυχόν στοιχεία ή έγγραφα που λείπουν εντός 30 ημερών από την παραλαβή της αίτησης.

4. Η αρμόδια αρχή, εντός 90 ημερών από την υποβολή της πλήρους αίτησης, εξετάζει την αίτηση και αποφασίζει να εκδώσει την άδεια εισαγωγής ή να απορρίψει την αίτηση. Η αίτηση μπορεί να απορριφθεί για τους εξής λόγους:

α) όταν η χώρα εξαγωγής δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης της UNESCO του 1970, δεν αποδεικνύεται ότι τα πολιτιστικά αγαθά εξήχθησαν από τη χώρα καταγωγής σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις·

β) όταν η χώρα εξαγωγής είναι συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης της UNESCO του 1970, δεν αποδεικνύεται ότι τα πολιτιστικά αγαθά εξήχθησαν από τη χώρα εξαγωγής σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις·

γ) η αρμόδια αρχή έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι ο κάτοχος των αγαθών δεν τα απέκτησε κατά τρόπο νόμιμο.

5. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την έκδοση των αδειών εισαγωγής σύμφωνα με το παρόν άρθρο και κοινοποιούν στην Επιτροπή τα στοιχεία των εν λόγω αρχών, καθώς και κάθε σχετική τροποποίησή τους.

Η Επιτροπή δημοσιεύει τα στοιχεία των εν λόγω αρμόδιων αρχών, καθώς και οποιαδήποτε τροποποίησή τους, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, σειρά C.

6. Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει, με εκτελεστικές πράξεις, το υπόδειγμα του εντύπου της αίτησης για τη χορήγηση άδειας εισαγωγής, καθώς και τους διαδικαστικούς κανόνες για την υποβολή και τη διεκπεραίωση των εν λόγω αιτήσεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 13.

Άρθρο 5

Δήλωση εισαγωγέα

1. Για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία και την υπαγωγή σε ειδικό καθεστώς εκτός της διαμετακόμισης στην Ένωση των πολιτιστικών αγαθών που αναφέρονται στα στοιχεία α), β), ε), στ), ζ), θ), ι), ια) και ιβ) του παραρτήματος απαιτείται η υποβολή δήλωσης εισαγωγέα στις τελωνειακές αρχές του κράτους μέλους εισόδου.

2. Η δήλωση εισαγωγέα περιλαμβάνει δήλωση υπογεγραμμένη από τον κάτοχο των αγαθών σύμφωνα με την οποία τα αγαθά έχουν εξαχθεί από τη χώρα καταγωγής σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις. Ωστόσο, όταν η χώρα εξαγωγής είναι συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης της UNESCO για τα πολιτιστικά αγαθά, η δήλωση εισαγωγέα περιλαμβάνει δήλωση υπογεγραμμένη από τον κάτοχο των αγαθών σύμφωνα με την οποία τα αγαθά έχουν εξαχθεί από την εν λόγω χώρα σύμφωνα με τις οικείες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

Η δήλωση εισαγωγέα περιλαμβάνει τυποποιημένο έγγραφο στο οποίο περιγράφονται τα εν λόγω πολιτιστικά αγαθά με επαρκείς λεπτομέρειες ώστε να είναι δυνατή η ταυτοποίησή τους από τις τελωνειακές αρχές.

3. Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει, με εκτελεστικές πράξεις, το υπόδειγμα του εντύπου της δήλωσης εισαγωγέα, καθώς και τους διαδικαστικούς κανόνες για την υποβολή και τη διεκπεραίωση των δηλώσεων εισαγωγέα. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 13.

Άρθρο 6

Τελωνειακός έλεγχος και επαλήθευση

1. Η άδεια εισαγωγής που αναφέρεται στο άρθρο 4 ή η δήλωση εισαγωγέα που αναφέρεται στο άρθρο 5, κατά περίπτωση, υποβάλλεται στο αρμόδιο τελωνείο για τη θέση των πολιτιστικών αγαθών σε ελεύθερη κυκλοφορία ή για την υπαγωγή τους σε ειδικό καθεστώς εκτός της διαμετακόμισης.

2. Όσον αφορά τα πολιτιστικά αγαθά για τα οποία απαιτείται η έκδοση άδειας εισαγωγής για την είσοδό τους στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, οι τελωνειακές αρχές ελέγχουν ότι η άδεια εισαγωγής αντιστοιχεί στα προσκομιζόμενα αγαθά. Προς τον σκοπό αυτό, μπορούν να προβαίνουν σε φυσική εξέταση των πολιτιστικών αγαθών, μεταξύ άλλων μέσω πραγματογνωμοσύνης.

3. Όσον αφορά τα πολιτιστικά αγαθά για τα οποία απαιτείται η υποβολή δήλωσης εισαγωγέα για την είσοδό τους στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, οι τελωνειακές αρχές ελέγχουν ότι η δήλωση εισαγωγέα πληροί τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5 ή βάσει αυτού και αντιστοιχεί στα προσκομιζόμενα αγαθά. Προς τον σκοπό αυτό, μπορούν να ζητούν συμπληρωματικές πληροφορίες από τον διασαφιστή και να προβαίνουν σε φυσική εξέταση των πολιτιστικών αγαθών, μεταξύ άλλων μέσω πραγματογνωμοσύνης. Οι τελωνειακές αρχές καταχωρίζουν τη δήλωση εισαγωγέα με την απόδοση αύξοντος αριθμού και ημερομηνίας

καταχώρισης και, κατά την παραλαβή των αγαθών, παρέχουν στον διασαφιστή αντίγραφο της καταχωρισμένης δήλωσης εισαγωγέα.

4. Κατά την υποβολή διασάφησης για τη θέση των πολιτιστικών αγαθών σε ελεύθερη κυκλοφορία ή την υπαγωγή τους σε ειδικό καθεστώς εκτός της διαμετακόμισης, αναφέρεται η ποσότητα των προϊόντων με χρήση της συμπληρωματικής μονάδας που ορίζεται στο παράρτημα.

Άρθρο 7

Αρμόδια τελωνεία

Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη περιορίζουν τον αριθμό των τελωνείων που είναι αρμόδια για τη θέση των πολιτιστικών αγαθών σε ελεύθερη κυκλοφορία ή την υπαγωγή τους σε ειδικό καθεστώς εκτός της διαμετακόμισης, κοινοποιούν στην Επιτροπή τα στοιχεία των εν λόγω τελωνείων, καθώς και κάθε σχετική τροποποίησή τους.

Η Επιτροπή δημοσιεύει τα στοιχεία των αρμόδιων τελωνείων, καθώς και οποιαδήποτε τροποποίησή τους, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, σειρά C.

Άρθρο 8

Προσωρινή δέσμευση από τις τελωνειακές αρχές

1. Οι τελωνειακές αρχές κατάσχουν και δεσμεύουν προσωρινά πολιτιστικά αγαθά που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, σε περίπτωση που τα εν λόγω πολιτιστικά αγαθά εισήλθαν στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2.

2. Η διοικητική απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 συνοδεύεται από αιτιολόγηση, κοινοποιείται στον διασαφιστή και υπόκειται σε πραγματική προσφυγή σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο.

3. Η περίοδος προσωρινής δέσμευσης περιορίζεται αυστηρά στον χρόνο που απαιτείται ώστε οι τελωνειακές αρχές ή άλλες αρχές επιβολής του νόμου να προσδιορίσουν αν οι περιστάσεις της υπόθεσης αιτιολογούν τη δέσμευση βάσει άλλων διατάξεων του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου. Η μέγιστη περίοδος προσωρινής δέσμευσης βάσει του παρόντος άρθρου ανέρχεται σε 6 μήνες. Αν εντός της εν λόγω περιόδου δεν ληφθεί απόφαση σχετικά με περαιτέρω δέσμευση των πολιτιστικών αγαθών ή αν αποφασιστεί ότι οι περιστάσεις της υπόθεσης δεν αιτιολογούν περαιτέρω δέσμευση, τα πολιτιστικά αγαθά τίθενται στη διάθεση του διασαφιστή.

Άρθρο 9

Διοικητική συνεργασία

1. Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών τους που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 4.

2. Για την αποθήκευση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών των κρατών μελών, ιδίως αναφορικά με τις δηλώσεις εισαγωγέα και τις άδειες εισαγωγής, δύναται να αναπτυχθεί ηλεκτρονικό σύστημα.

3. Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει, με εκτελεστικές πράξεις,

α) τις ρυθμίσεις για την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη συντήρηση του ηλεκτρονικού συστήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 2·

β) τους λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την αποθήκευση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών των κρατών μελών μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 13.

Άρθρο 10

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται στις παραβιάσεις των άρθρων 3, 4 και 5, και ιδίως στην υποβολή ψευδών δηλώσεων και ψευδών πληροφοριών για την εξασφάλιση εισόδου πολιτιστικών αγαθών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να εξασφαλιστεί η θέση τους σε εφαρμογή. Οι εν λόγω κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τους εν λόγω κανόνες και μέτρα στην Επιτροπή εντός 18 μηνών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού και την ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

Άρθρο 11

Κατάρτιση, ανάπτυξη ικανοτήτων και ευαισθητοποίηση

Τα κράτη μέλη οργανώνουν δραστηριότητες κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων με στόχο τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του παρόντος κανονισμού από τις οικείες αρχές. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιούν εκστρατείες ευαισθητοποίησης, ιδίως των αγοραστών πολιτιστικών αγαθών.

Άρθρο 12

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 2 παράγραφος 2 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από την ... [η Υπηρεσία Εκδόσεων συμπληρώνει την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας πράξης].

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου της 13ης Απριλίου 2016.

5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 2 παράγραφος 2 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 13

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που έχει συσταθεί με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 116/2009 του Συμβουλίου³⁰.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στο παρόν άρθρο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 14

Υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν πληροφορίες στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Ειδικότερα, οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν:

α) στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις καταχωρισμένες δηλώσεις εισαγωγέα·

β) πληροφορίες σχετικά με τις παραβιάσεις των διατάξεων του παρόντος κανονισμού·

γ) τον αριθμό των αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας εισαγωγής που υποβλήθηκαν και των αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας εισαγωγής που απορρίφθηκαν·

δ) συναφή στατιστικά στοιχεία σχετικά με το εμπόριο πολιτιστικών αγαθών·

ε) τον αριθμό των περιπτώσεων δέσμευσης πολιτιστικών αγαθών· και

στ) τον αριθμό των περιπτώσεων εγκατάλειψης πολιτιστικών αγαθών υπέρ του Δημοσίου σύμφωνα με το άρθρο 199 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

³⁰ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 116/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών (ΕΕ L 39 της 10.2.2009, σ. 1).

Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή αποστέλλει σχετικά ερωτηματολόγια στα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη έχουν στη διάθεσή τους 6 μήνες για να κοινοποιήσουν τις ζητούμενες πληροφορίες στην Επιτροπή.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού τρία έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και, στη συνέχεια, κάθε πέντε έτη.

Άρθρο 15

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2019.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος